

VEKST OG NYSKAPNING I NÆRINGSLIVET - KRAV TIL
UNIVERSITETER OG HØYSKOLER

Foredrag på konferansen "Universitetsutdanning for
næringsliv og forvaltning", Tromsø, 22. mai 1984

1. Innledning

Utgangspunktet for en diskusjon over dagens tema må være at Norge sliter med store underliggende økonomiske problemer. På tross av overskudd både på statsbudsjettet og i utenriksregnskapet, kjennetegnes norsk økonomi og næringsliv av omfattende strukturproblemer. En urovekkende stor del av våre totale ressurser er bundet opp i offentlig eller privat virksomhet hvor verdiskapningen er meget lav eller endog negativ. I Industrien arbeidet f.eks. i 1982 18% av de sysselsatte i bedrifter hvor lønnskostadene utgjorde mer enn 100% av bedriftenes bearbeidelsesverdi.

Markedsutsiktene for deler av industrien og annet næringsliv som f.eks. skipsbygging, tekoindustri, deler av sjøfartsnæringen etc. er så lite gunstige at omstillingsbehovet i dag er overhengende. For andre deler av næringslivet er vekstmulighetene gode hvis i første rekke bedriftene selv, og i noen grad også myndighetene, satser offensivt på bl.a. forskning, utvikling, markedsføring etc.

Vi har m.a.o. et påtrengende behov for industriell fornyelse. Vi må få frem ny viten som kan gi grunnlag

for nye produkter og ny produksjon. Norges Industriforbund har f.eks. anslått at vår industriproduksjon må øke med 40% fra 1980 til 1990 for at vi skal kunne øke sysselsettingen med 250.000 personer uten at vår utenriksøkonomi svekkes. Selv om en slik beregning er usikker, står det fast at det vil være vanskelig å oppnå selv en vesentlig lavere vekst enn dette. Dermed vil det bli enda vanskeligere å sikre sysselsettingen. I lys av slike økonomiske perspektiver synes det klart at en hovedoppgave for våre utdannings- og forskningsmiljøer må være å bidra til en opprustning av hele vårt næringsliv, og å være med på å skape grunnlag for en styrket økonomisk vekst.

Når kravene til universiteter og høyskoler skal diskuteres må vi også ta utgangspunkt i et stort omstillingsbehov mellom ulike utdanningsretninger. Mange forhold bidrar til et slikt behov. Endringer i befolkningens alderssammensetning reduserer behovet for nye lærere, og øker etterspørselen etter folk til hjemmehjelp og annen pleie av eldre. En høy utdanningstakt for leger og tannleger gjennom flere tiår har nå gitt en relativt god dekning over det meste av landet. Også næringslivets behov for personell med ulike kvalifikasjoner endres. I dag trykker skoen trolig sterkest me.h.t. kvalifiserte ingeniører og økonomer. Vår ekspansive dataindustri og offshore-aktiviteten rekrutterer alene nesten flere ingeniører hvert år enn hva vi produserer av nye kandidater. Siviløkonomer i "ulike fasonger" trenges for å styrke bedriftenes økonomistyring og markedsføringsfunksjoner. Vi må imidlertid ikke bli for snevre i våre prioriteringer. For en vellykket satsning på eksportmarkedene vil

næringslivet også trenge f.eks. personer med en god språkbakgrunn. Hovedpoenget er allikevel at utdanningsinstitusjonene må føle et større ansvar for å tilpasse seg de endrede behov som nærings- og samfunnsutviklingen medfører.

Også i Nord-Norge skaper næringsutviklingen store utfordringer for universitetsmiljøet. Markeds- og ressursgrunnlaget for sentrale næringer i landsdelen er mildt sagt problematis. Behovet for nyskaping og utnyttelse av nye vekstmuligheter er derfor særlig påtrengende i denne landsdelen. For at Universitetet i Tromsø skal kunne bli det kraftsentrum for landsdelen som var én av intensjonene ved opprettelsen, er det viktig at universitetet har best mulig kontakt og samarbeid med det lokale næringsliv. Som jeg vil komme tilbake til, ser jeg bl.a. på den stiftelsen som her nylig er blitt etablert som et meget nyttig virkemiddel for å styrke denne kontakten.

2. Utdanning for næringslivets behov

Omstillingstakten mellom utdanningsinstitusjonene og internt i institusjonene må økes fremover for at institusjonene bedre skal kunne bidra til en vekst i næringslivet. Raskere vekst er nødvendig bl.a. for å trygge sysselsettingen. Økt omstillingstakt må bl.a. bety en sterkere prioritering fra institusjonenes side, og ikke minst omprioritering. Dels må utdannelseskapasiteten økes for de typer personell næringslivet, offentlig forvaltning og andre etterspør, og dels må forskningsvirksomheten styrkes og konsentreres om de områder som nå synes å ha størst vekstpotensiale.

Vårt universitets- og høyskolesystem kjennetegnes bl.a. av en rekke rettigheter og plikter som er nedfelt i lover, forskrifter og avtaleverk. Dette er regler som i mange tilfeller hemmer institusjonenes handlefrihet og fører til stive og omstendelige beslutningsmekanismer. Vi har fått en slags "institusjonell sklerose" hvor institusjonene og organisasjoner ikke synes å ha tilstrekkelig evne til å foreta omstillinger og utvise fleksibilitet. Dermed står vi overfor den paradoksale situasjon at den frihet vi ønsker institusjonene fortsatt i størst mulig grad skal ha, vanskeliggjør slike omprioriteringer som de fleste er enige om nødvendigheten av. Utfordringen er derfor både av sentral og lokal karakter: På den enkelte utdanningsinstitusjon må man i større grad søke å overvinne og motvirke slike byråkratiske treghetsmekanismer som har utviklet seg i den senere tid, og utøve effektivt lederskap. På sentralt hold arbeider vi for å myke opp slike lover og avtaler som vanskeliggjør de nødvendige omprioriteringer, samtidig som vi søker å utvikle positive motivasjons- og belønningssystemer som i større grad fremmer disse mål.

Dette var bl.a. bakgrunnen for nedsettelsen av det såkalte Haga-utvalget, som snart vil levere sin innstilling vedrørende endringer og oppmykninger i statens budsjettssystem. Ett av siktemålene i denne sammenheng må være å øke institusjonenes muligheter til å oppnå oppdragsinntekter. Institusjonenes egne styringssystem er under intern vurdering flere steder. Departementene har i den senere tid også gått inn for mer eller mindre av øremerking av budsjettmidler, ved å gjøre kjent visse vesentlige prioriteringer. Disse prioriteringene bygger igjen på

Stortingets signaler. I det hele synes det i den senere tid å ha skjedd visse ting som peker mot større omstillingsevne og -vilje for våre høyere utdanningsinstitusjoner, ikke minst som resultat av signaler og initiativ fra Regjeringens side. Men det er ennå et godt stykke igjen.

Billedlig sagt likner nok vårt utdanningssystem mer på en supertanker enn på en lett manøvrerbar motortorpedobåt. Det tar tid å foreta en kursendring. En tankbåt styrt av en torpedobåtkaptein vil kunne komme i vanskeligheter, ihvertfall etter noen tid. På den annen side krever alle båttyper at man fra tid til annen dreier på roret for at kursen skal kunne legges om.

Vi må i dette arbeid selvfølgelig også ta hensyn til at universiteter og høyskoler skal drive langsiktig kompetanseoppbygging, hvilket Regjeringen prioriterer høyt. Utdanningsinstitusjonene må derfor ikke bli lett bevegelige værhaner som snapper etter alle døgnfluer som gjør sin entré. Den nødvendige balansegang her må skje gjennom et best mulig samarbeid mellom universiteter og høyskoler på den ene siden og de forskningspolitiske myndigheter på den annen.

Det er også viktig å slå fast at universitetene har utdanning av kvalifisert personell som selve hovedoppgaven. Det er som utdanningsinstitusjoner at universitetene kan yte næringslivet den største tjenesten.

Universitetene har gjennom tidene hatt det store fortrinn at de er del av et internasjonalt nettverk og står som importører av avansert kunnskap. Denne kunnskapen videreformidles i undervisningen. Men mye av denne kunnskapen krever vitenskapelig aktivitet hos importøren - den hjemlige universitetslærer. Den internasjonale kunnskapen kan ikke bare settes rett inn i "vitenskapet". Den må fordøyas og den må gjøres til grunnlag for ny "vitenskapelse" også fordi i vitenskapen er alle resultater i bunn og grunn foreløpige. Kort sagt: universitetsundervisningen må i stor grad være forskningsbasert. I dag synes det å være et problem at kunnskapsformidling fra utlandet ikke blir gitt tilstrekkelig vekt i undervisningen. Det er derfor nærliggende å spørre om slik forskningsformidling i dag har for lav status på universitetene?

3. Forskningssamarbeid med næringslivet?

Skal underversitetsforskningen også gå direkte ut i næringslivet og ikke bare indirekte gjennom universitetsutdannet personale? Hvilken rolle kan universitetsforskningen spille for næringslivet?

Universitetene kan i ganske mange situasjoner utføre forskning som dels er av interesse for næringslivet generelt og som dels skjer på bestilling fra næringslivet gjennom rene forskningsoppdrag. Som kjent er det i de siste par-tre år opprettet en rekke særskilte oppdragshjemler over 2 eller 4 år nettopp for at bl.a. universitetene skal kunne påta seg eksterne forskningsoppdrag som de naturligvis selv også måtte ha faglig interesse av. Jeg tror det fortsatt ligger store muligheter for økt

forskningssamarbeid mellom universitetene og næringslivet, og Regjeringen vil legge forholdene til rette for en videre utvikling av disse.

Men universitetsforskerne er i prinsippet bare deltidsforskere. Det ligger også som nevnt falige, hjemmelsmessige og andre praktiske begrensninger på slik forskning. Derfor har det en rekke steder vist seg behov for å satse på praktiske forskningsorganisatoriske løsninger i tilknytning til universitets- og høyskolemiljøene. Tromsø-stiftelsen er et godt eksempel på det. I hovedsak tenker Regjeringen seg nok først og fremst stiftelser i form av bredspektrede regionale paraplyløsninger som kan ta arbeidsgiveransvar og samordne på en fleksibel måte hva statsinstitusjonene i dag ikke så lett kan gjøre. Vi ser imidlertid meget positivt på det initiativ som her er tatt gjennom Tromsø-stiftelsen, og andre aktuelle innovasjonsløsninger i andre miljøer. Vi ønsker å legge forholdene til rette for realisering av slike selskaper, ikke minst fordi de synes å dekke et tydelig næringslivsbehov på den ene siden og et like tydelig og prisverdig engasjement fra forskermiljøene på den annen side. Forutsetningen er naturligvis at disse universitets-tilknyttede sentra ikke svekker universitetenes muligheter til å utøve sin hovedoppgave.

Erfaringene fra andre land tilsier at man bør søke å trekke inn mest mulig privat risikokapital i slike selskaper og spesielt i slike virksomhet som etableres i forlengelsen av disse. Den senere tids stimulering av aksjemarkedet og oppblomstring av såkalte venture-ca-

pital-selskaper burde her gi store muligheter. For ytterligere å stimulere denne utvikling kan jeg nevne at Regjeringen nylig har foreslått at DU-midler skal kunne kanaliseres gjennom regionale utviklingsselskaper, med sikte på risikopregede og fremtidsrettede egenkapital-investeringer i DU-områder. Jeg vil her også trekke frem at Regjeringen arbeider med en ordning hvor aksjonærer i nystartede aksjeselskap i en periode skal kunne trekke underskudd i selskapet fra i sine egne inntekter. Denne ordningen vil både lette finansieringen av "formidlings-selskaper" som dannes som aksjeselskaper, og nyetableringer i forlengelsen av slike formidlings- eller etablerings-selskaper.

Når alt kommer til alt tror jeg ikke det er selve forskningen ved universitetene eller de nye tilknyttede organene som vil være det primære for næringslivet, enten vi nå snakker om oppdragsforskning eller ikke. Jeg tror nøkkelordet er og blir ekspertise. Det er menneskene som er utslagsgivende, ikke de konkrete forskningsresultatene.

Det er forskerne mer enn forskningen som på kort og mellomlang sikt har mest å tilføre bedriftene, fordi forskerne er smittebærerne i beste forstand - av smittende idéer og kvalitetsbevisst innsikt. Vi må derfor etablere bedre mekanismer for å sirkulere forskerne mellom bedriftene og universitets- og høyskolemiljøene.

Vi trenger et kretsløp som kan stimulere til friske tanker og initiativ. Vi har allerede et slikt kretsløp - om enn noe lukket - mellom universitetene og en del andre

statsinstitusjoner, fremfor alt de store sykehusene. Gjennom såkalte toerstillinger (professor eller dosent II) kan toppkvalifiserte personer på denne måten gis en dobbeltstilling som kan knytte institusjonene sammen. Regjeringen har lagt økende vekt på slike ordninger i de senere år. Og en mer utstrakt bruk av toerstillinger også overfor næringslivet kan være ønskelig. Det trenger ikke bare være snakk om toppstillinger.

I tillegg til dette vil det etter mitt skjønn være ønskelig å vurdere andre former for utveksling mellom akademiske miljøer og næringslivet, gjennom former for mer organisert personellutveksling. Her ligger det en viktig oppgave i å komme med forslag fra både universitets- siden og næringslivet.

Det er interessant å merke seg at i internasjonal forskningspolitikk legges det stadig mer vekt på mer langsiktig og kompetanseoppbyggende virksomhet, også innenfor det teknisk-industrielle område. Det siste eksempel på dette er den svenske forskningsmeldingen. Det er også en klar tendens til at store firmaer i utlandet inngår direkte samarbeid med universiteter når det gjelder langsiktig og risikopreget forskning. Det er imidlertid i hovedsak større og ressursterke bedrifter som er i stand til å satse på slik virksomhet. For norske bedrifter, med de kjennetegn når det gjelder størrelse og ressurser disse har, må samspillet mellom universiteter og industri organiseres på en annen måte.

De primære oppgavene for universiteter er som nevnt undervisning og forskning. Disse funksjonene kan imidlertid suppleres på flere måter, slik at vekselvirkningen mellom universitetene og industrien blir bedre. I Norge er det behov for institusjoner og mekanismer som kan virke som "brobyggere" mellom universitetenes virksomhet og industriens/næringslivets behov. Det er i denne sammenheng viktig å være klar over ulikheter i det holdningsmessige utgangspunktet når det gjelder universitetsforskning og industriforskning. Jeg tror imidlertid at dette er i ferd med å endres, slik at forståelsen for hverandres "tankekultur" og forskningsbehov er blitt større. Jeg tror også at det vil være nyttig for begge parter å klargjøre rolle- og oppgavefordeling med hensyn til den videre utvikling av samarbeidet mellom universiteter og industri.

Jeg mener vi langt på vei har skapt de nødvendige institusjonene vi trenger for å bygge bro mellom næringslivets behov og universitetenes virksomhet. Jeg tenker på NTNf-systemet med sine anvendte rettede forskningsinstitutter, på den type virksomhet som drives gjennom f.eks. SINTEF, Rogalandforskning og lignende institusjoner. Jeg tenker også på det omfattende veilednings- og formidlingsapparatet som er bygget opp i både offentlig og privat regi. Den nye stiftelsen tilknyttet Universitetet i Tromsø er allerede trukket frem, - som et positivt og verdifullt tilskudd. Sist vil jeg nevne alle de initiativ som er kommet fra hele landet når det gjelder å samordne ulike aktiviteter i såkalte regionale kompetansesentra.

4. Forskning og industriell nyskapning

En avgjørende del av den industrielle nyskapning vil måtte skje med utgangspunkt i forskningsmiljøene. Uten tvil finnes det betydelige muligheter i forskningsmiljøene som ikke er realisert, og vi må derfor systematisere vår innsats for også kommersielt å kunne utnytte dette potensialet. Ett eksempel på ordninger som er rettet inn mot denne problematikken er det nylig opprettede etablerings-selskap i Trondhiem. Et annet er ordningen med etableringsstipend fra NTNF til personer som ønsker å danne egen virksomhet på grunnlag av høyteknologi. Det er positivt å registrere at interessen for dette tilbudet er økende. NTNF har da også økt bevilgningene til dette i siste år.

NTNF er også engasjert i enkelte regionale prøveprosjekter som skal søke å drive formidleingsvirksomhet mellom forskningsinstitusjoner og næringslivet. Erfaringene fra disse prosjektene vil være nyttig informasjon når det gjelder det videre arbeid med disse viktige spørsmål.

Det er ikke bare nødvendig med økte offentlige ressurser til teknisk-industriell FoU, vitenformidling og veiledning. Vel så viktig er måten vi organiserer virkemiddelapparatet på. Alle leddene i den kjeden av institusjoner vi har bygget opp bør virke slik at de blir gjensidig forsterkende. Også her må vi være åpne for omstilling og best mulig samordning. Det synes i så måte fortsatt å være behov for nye initiativ og tiltak; behovet for omstilling, samordning og effektivisering innen det offentlige forsknings-, veilednings- og formidlingsapparat er fortsatt iøynefallende.

Noe av det mest positive som her skjedd på dette området i den senere tid er at tanken om oppbygging av "Science Parks" har slått rot også i Norge. Det er imidlertid viktig å merke seg at erfaringene med disse i ulike land ikke er entydige. Erfaringene fra USA viser f.eks. at Science Parks har vært mest vellykket der hvor de er lokalisert rundt et universitet med høy kompetanse innen teknikk og naturvitenskap. Dette gjelder Silicon Valley, Research Triangle North Carolina og flere av de mindre, høyteknologiske konsentrasjonene, f.eks. i Austin, Denver, osv. Erfaringene fra andre land igjen viser at graden av suksess kan være sterkt avhengig av personer, og av om man har lyktes i å tiltrekke seg privat risikokapital og forretningsmessig innsikt.

Vi har i vårt land fått de første spirer til "Science Parks", i form av innovasjonssentra, som skal knytte nærmere forbindelse mellom lærested og produksjonssted. Trondheim er i gang, andre i startgropa. Tromsø må vel sies å være ett av disse. Det er god grunn til å merke seg den økning som har skjedd i antall nyetableringer med utspring i miljøet rundt SINTEK/NTH det siste året.

Men også her må en være realistisk. Det som var grunnlaget for Silicon Valley var et område knyttet til noen av verdens tyngste forskningsmiljøer, og til et økonomisk system som ga god svikt i tilspranget. Vi har bare små-miljøer i sammenligningen, selv våre største. Men det betyr ikke at vi skal glemme idéen, snarere tvert om.

Jeg vil for ordens skyld også minne om at den senere tid prisverdige fokusering på universitetene og høyskolenes anvendte virksomhet ikke må føre til at vi "spiser såkornet". Vi må fortsatt gi personalet stimulans til sitt langsiktige, og viktige arbeid.

Med tanke på de forskjellige behov ulike typer av industriell virksomhet har, vil mulighetene for fleksibilitet være avgjørende for suksess. Det er derfor viktig at næringslivet, utdanningsinstitusjonene og forskningsmiljøene engasjerer seg i utformingen av felles mål og valg av de midler som er nødvendig.

5. Muligheter og perspektiver for Tromsø-miljøet

Universitetet i Tromsø var ment som en sentral faktor i landsdelens utvikling. Tilbud på utdanningsmuligheter helt til topps for ungdommen, tilgang på toppkvalifiserte personer innen et bredt fagspekter, skulle bidra til å stoppe avfolkning, ved å styrke næringsgrunnlaget og gi bredde til perspektivene.

Måler vi utviklingen bare i studenttall, 400 i 1972, 1300 i 1977 og vel 1800 nå, så har vel forventningene ikke blitt nådd fullt ut. Men måler vi i forskningsvirksomhetens volum, f.eks. antall doktorgrader, da er resultatene på mange måter imponerende.

Regjeringen har allikevel gjennom noen år merket at problemene nok er større enn man hadde forutsett når det gjelder å legge forholdene til rette for økende studenttall, og for en relevans i forhold til landsdelens og spesielt

næringslivets behov. Dette er ikke sagt for å undervurdere de positive resultater som er oppnådd. Nevnes her kan f.eks. de store bidrag den medisinske utdanning har gjort for helsevesenets stilling i landsdelen. Fiskeriutdanningen er også sentral, og den har gitt denne næringen tilgang på kvalifiserte personer i et omfang som virkelig monner.

Et hurtigarbeidende utvalg, Øyen-utvalget, ble i januar bedt om å utrede tiltak med sikte på å videreutvikle studietilbud og øke studentrekrutteringen. Første delinnstilling foreligger alt, slik at det er mulig å ta fatt på den videre oppfølging allerede i budsjettet for 1985. Utvalget skulle bl.a. vurdere oppretting av nye fagområder av betydning for nord-norsk næringsliv, gjøre eksisterende studietilbud mer innrettet mot virksomheten i regionen, f.eks. i teknologisk retning, og søke veier for å fremme studietilbøyeligheten i Nord-Norge.

Utvalget peker på at Universitetet i Tromsø må være et nasjonalt universitet, kvalitativt på linje med de øvrige i landet. Foruten å forsyne landsdelen med velutdannet og stabil arbeidskraft skal universitetet også formidle forskningsresultater til interesserte parter i landsdelen, og - og det er viktig - også på andre måter stimulere offentlig og privat virksomhet i landsdelen.

Jeg kan ikke her gå inn på de konkrete forslag til nye studietilbud som Øyen-utvalget kommer med. De vil nå bli vurdert i en bredere sammenheng, bl.a. i forbindelse med statsbudsjettet og arbeidet med stortingsmeldingen om

høyere utdanning. Det kan imidlertid være verdt å understreke at den generelle vilje til relevans som utvalget legger opp til er et godt tegn på at Universitetet i Tromsø vil bli mer og mer sentralt plassert i landsdelens næringsmessige utvikling. Denne holdning er noe å bygge på. Den viser seg også i studentenes søkermønster. Vi har nå i noen år sett at det er blitt en atskillig større bevissthet om hva en utdanning kan gi av yrkesmuligheter. De teknologisk orienterte studier, som også Tromsø har en del av, trekker mange studenter til seg.

I de aller seneste år har oppmerksomheten blitt festet på at næringslivet trenger betydelig bedre utdannede mennesker for å dekke de administrative og økonomiske sider av virksomheten. Markedsføring er her et stikkord. Her i Nord-Norge vil det nå bli tatt et krafttak ved at vi skal få siviløkonom-utdanning knyttet til distrikthøgskolen i Bodø. Det er skrikende mangel på personer med slik utdanning i denne landsdel. Utfordringen til landsdelen blir nå at det som gror fram i Bodø blir et tilbud av tyngde og kvalitet, men samtidig slik at det klart knytter seg til en utvikling av landsdelens næringsgrunnlag. Dette blir en særlig stor utfordring til de som skal ha hovedansvaret for denne utviklingen. Men det fordrer også en aktiv medvirkning fra næringslivets representanter, slik at de kan medvirke til at utviklingen skjer i ønsket retning og fart.

Samtidig må en ikke være for nærsynt, for en institusjon på et nivå som gir slik topputdanning må ha relativt langsiktige perspektiver for sin virksomhet.

Det er snakk om et personale som også skal kunne stå i kontakt med det internasjonale, faglige miljø for å kunne formidle hurtig og sikkert den utvikling som finner sted ellers i verden. Dette krever at personalet ved institusjonene selv betraktes som så dyktige og kvalifiserte at de får plass i det internasjonale nettverk. Der aksepteres bare kvalitet, ikke formalitet.

Til slutt vil jeg gjerne få komme med en personlig bekjennelse. Jeg har stor tro på Tromsø-universitetets og det tilliggende miljøets fremtid, ja større enn man i dag gjerne kan få inntrykk av gjennom offentlige rapporter. Jeg er derfor overbevist om at de politiske myndigheter vil sørge for å tilføre universitetet nye oppgaver innen utdanningsretninger som er relevante for landsdelens nærings- og samfunnsliv. Jeg tror likeledes at det vil herske vilje på alle nivåer til å tilføre Tromsø-miljøet de ressurser som er nødvendig for å bygge opp et slagkraftig og avansert kompetansesenter for Nord-Norge. Og jeg er overbevist om at de lokale krefter vil vite å utnytte de muligheter og ressurser som her foreligger, og selv sørge for å dra nytte av disse på en mest effektiv og fremtidsrettet måte.

Men fremfor alt ser jeg i dette miljøet og området muligheter for noe helt spesielt og fremtidsrettet, et slags Nord-Norges Silicon Valley. Mange av forutsetningene for et vellykket innovasjonssenter, en Science Park, er allerede oppfylt: Her er universitet og kompetanse, her er arbeidsvillige studenter og forskere, her er arealer i nærheten av universitetet, her er ubrukte vekstmuligheter

og her er man kanskje fremfor alt så godt som fri for konvensjonell industri-tenkning.

Nå gjelder det å utnytte mulighetene ved å legge forholdene til rette for oppblomstring av utallige teknologibaserte bedrifter. I dette bildet er selvfølgelig offentlige støtteordninger, utadvendte universitetsmedarbeidere, statlige veiledningskonsulenter og ikke minst tiltak som Tromsø-stiftelsen vel og bra. Men suksess kan bare oppnås ved å satse på "gründerne" og den private risikokapital. Min oppfordring vil derfor være å gi de geniale studenter frie utfoldelsesmuligheter, og slippe de foretakssomme forskere fri! Still ubønhørlige krav til kvalitet og markedsorientering, og sats på vekstområder hvor dere har komparative fortrinn. Og la de aggressive entreprenører, venture capital-selskaper og andre private medspillere få spille en hovedrolle så tidlig som mulig i utviklingsprosessen.

Jeg ønsker dere lykke til i arbeidet med å gi nord-norsk nærings- og samfunnsliv et nytt, avansert og livskraftig ben å stå på!